

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
05.04.2021. - 09.04.2021.

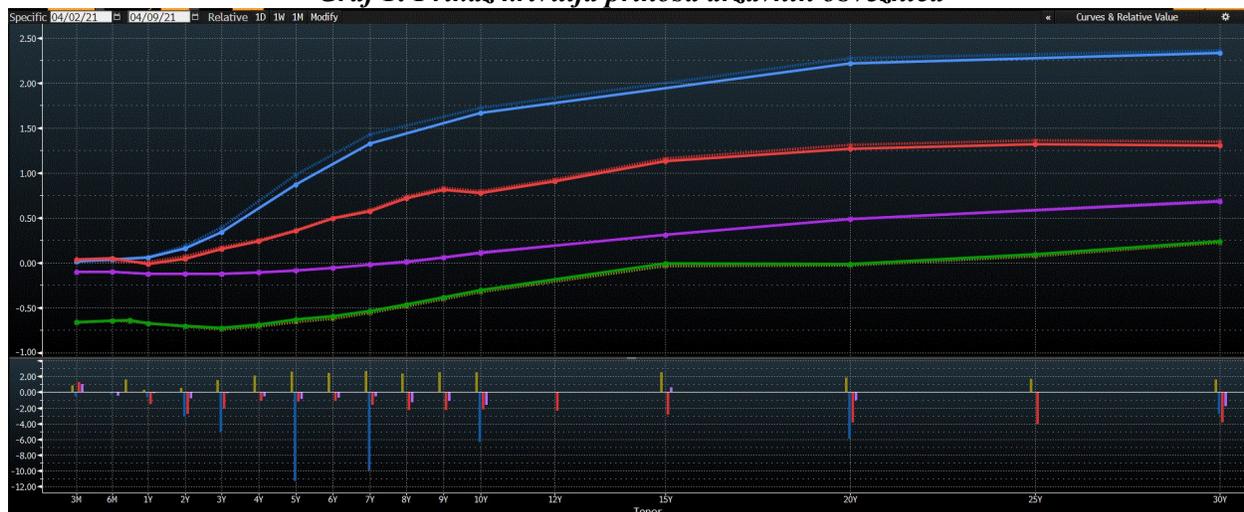
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan						
	2.4.21	-	9.4.21	2.4.21	-	9.4.21	2.4.21	-	9.4.21	2.4.21	-	9.4.21				
2 godine	-0,71	-	-0,70	↗	0,19	-	0,15	↘	0,08	-	0,05	↘	-0,11	-	-0,12	↘
5 godina	-0,66	-	-0,63	↗	0,98	-	0,86	↘	0,37	-	0,35	↘	-0,08	-	-0,08	→
10 godina	-0,33	-	-0,30	↗	1,72	-	1,66	↘	0,80	-	0,77	↘	0,13	-	0,11	↘

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	2.4.21	-	9.4.21	
3 mjeseca	-0,634	-	-0,640	↘
6 mjeseci	-0,649	-	-0,649	→
1 godina	-0,597	-	-0,639	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 09.04.2021. godine (pune linije) i 02.04.2021. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone su povećani u odnosu na prethodnu sedmicu, pri čemu su prinosi njemačkih obveznica zabilježili rast između 1 i 2,5 bazna poena. Izraženiji rast zabilježile su španske i italijanske obveznice srednjeg i dužeg roka dospijeća, čiji su prinosi povećani između 5 i 10 baznih poena.

Ministar finansija Francuske Le Maire je početkom prošle sedmice objavio nove, slabije, prognoze rasta GDP-a zemlje za ovu godinu koje sada iznose 5%, dok su prethodne prognoze ukazivale na rast od 6%. Smanjenje prognoza ekonomskog rasta dolazi nakon najnovijeg najavljenog lockdowna širom zemlje u trajanju od četiri sedmice, te se očekuje da će se iste odraziti na ekonomiju. Član UV ECB Weidmann je izjavio da eurozona daleko zaostaje za ekonomskim oporavkom koji je započeo u SAD, a usljed borbe i

pokušaja uspostavljanja kontrole nad trećim valom pandemije, a istovremeno je došlo i do poremećaja kampanje vakcinacije. U skladu s tim, on je upozorio da prognoze GDP-a za ovu godinu, a koje je ECB tek revidirala u martu (4,0%), možda neće biti moguće dostići ukoliko dođe do produžetka restriktivnih mjera. Takođe, za Njemačku, Weidmann je izjavio da se čini malo vjerovatnim dostizanje prognoza ekonomskog rasta od 3% ove godine, a što je prognozirano u decembru prošle godine, navodeći kao razlog restriktivne mjere uvedene s ciljem kontrole COVID19. Ipak, smatra da bi 2022. godina mogla da bude bolja nego je ranije očekivano. Pored opreznih izjava vezano za pitanje ekonomskog oporavka u eurozoni, tokom prošle sedmice evropski zvaničnici su upozoravali na isuviše sporu implementaciju raspodjele sredstava po osnovu EU fonda oporavka vrijednog 750 milijardi EUR, kao i da bi neglasanje u korist ovih mjera moglo imati veoma negativan uticaj po ekonomski oporavak eurozone. Takođe, još uvijek je prisutan problem rasta broja zaraženih, a što svakako negativno djeluje na ekonomske izgleda zbog restriktivnih mjera koje se provode s ciljem suzbijanja širenja pandemije.

Bloomberg je u prošloj sedmici objavio da je višak novca u ekonomiji eurozone dostigao 4 biliona EUR (uduplan iznos u proteklih godinu dana), jer su finansijske institucije povećale sredstva koja drže kod ECB nakon što je ova institucija povećala kreditiranje banaka jeftinim kreditima, te ubrzala tempo kupovina obveznica s ciljem ograničavanja rasta troškova finansiranja. Kao rezultat toga, višak likvidnosti je zabilježio oštar rast u poređenju s periodom od prije 10 godina kada je iznosio nula.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti – EZ	FEB	8,1%	8,3%	8,3%
2.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	FEB	-	5,7%	5,6%
3.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	FEB	8,9%	10,2%	10,3%
4.	Promjena broja nezaposlenih – Španija (u '000)	MAR	-	-59,1	44,4
5.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	APR	6,7	13,1	5,0
6.	PMI kompozitni indeks – EZ (final.)	MAR	52,5	53,2	48,8
7.	Trgovinski bilans – Njemačka (u milijardama EUR)	FEB	20,3	18,1	13,8
8.	Trgovinski bilans – Francuska (u milijardama EUR)	FEB	-	-5,25	-4,19
9.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	FEB	1,3%	1,5%	0,4%
10.	Fabričke porudžbine – Njemačka (G/G)	FEB	5,3%	5,6%	1,4%
11.	Industrijska proizvodnja - Njemačka (G/G)	FEB	-2,3%	-6,4%	-4,0%
12.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	FEB	-1,2%	-6,6%	-0,2%
13.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G)	FEB	-	5,5%	-0,4%
14.	Industrijska proizvodnja – Španija (G/G)	FEB	-1,3%	-2,1%	-2,3%
15.	Industrijska proizvodnja – Irska (G/G)	FEB	-	40,3%	28,0%
16.	Industrijske prodaje – Holandija (G/G)	FEB	-	-4,6%	-10,9%
17.	Prerađivačka proizvodnja – Holandija (G/G)	FEB	-	-1,7%	0,3%
18.	Prerađivačka proizvodnja – Francuska (G/G)	FEB	-	-7,1%	-1,0%
19.	Maloprodaja – Italija (G/G)	FEB	-6,0%	-5,7%	-6,7%
20.	Stopa inflacije – Holandija	MAR	-	1,9%	1,9%

SAD

Tokom protekle sedmice objavljen je zapisnik s posljednje sjednice FOMC-a koja je održana 17. marta. Informacije objavljene u zapisniku nisu ublažile očekivanja da će monetarna politika u SAD ostati ultraekspanzivna sve dok ne postoje značajni dokazi koji će uvjeriti kreatore politike da su dostignuti agresivni ciljevi zaposlenosti i inflacije. Takođe, u zapisniku je istaknuto da će sve buduće odluke u monetarnoj politici vezano za pitanje ublažavanja monetarnih mjera biti zasnovane na aktuelnom, a ne na prognoziranom ekonomskom progresu. U zapisniku je navedeno da su očekivanja ekonomskog rasta povećana. Prosječan očekivani rast GDP-a u 2021. godini je povećan na 6,5% u odnosu na raniju projekciju iz decembra koja je iznosila 4,2%. Sedam od 18 članova FOMC-a očekuju povećanje raspona referentne kamatne stope do kraja 2023. godine, dok ostalih 11 očekuje da će kamatna stopa ostati nepromijenjena i tokom 2023. godine. Značajno je da je svega nekoliko članova ovog tijela izrazilo zabrinutost da bi visoko ekspanzivni finansijski uslovi mogli voditi pretjeranim rizicima i mogli uticati na

izgradnju finansijske neravnoteže.

Ministrica finansija Yellen je u prvom govoru o međunarodnoj ekonomskoj politici istakla povratak Amerike na „globalnu scenu“, iznoseći kao argument usklađenu stopu poreza na dobit u glavnim svjetskim ekonomijama kao dio napora da se obnovi globalno vođstvo i kredibilitet sa saveznicima iz SAD nakon Trumpove unilateralne politike.

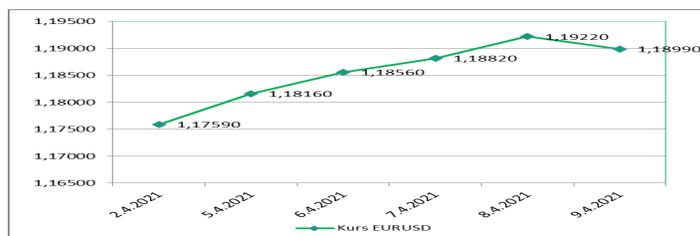
Predsjednica Feda iz Clevelanda Mester je izjavila da se ekonomska očekivanja SAD popravljaju, dodajući da bi Fed trebalo da se drži stimulativne monetarne politike kako bi pomogao dalji ekonomski rast i ostvario ciljeve pune zaposlenosti i inflacije od 2%.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI indeks uslužnog sektora F	MAR	60,2	60,4	59,8
2.	PMI kompozitni indeks F	MAR	59,1	59,7	59,5
3.	ISM indeks uslužnog sektora	MAR	59,0	63,7	55,3
4.	Fabričke porudžbine	FEB	-0,5%	-0,8%	2,7%
5.	Porudžbine trajnih dobara F	FEB	-1,1%	-1,2%	3,6%
6.	MBA aplikacije za hipotekarne kredite	2. april	-	-5,1%	-2,2%
7.	Trgovinski bilans (u mlrd. USD)	FEB	-70,5	-71,1	-67,8
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	3. april	680.000	744.000	728.000
9.	Kontinuirani zahtjevi nezap.za pomoć	27. mart	3.638.000	3.734.000	3.750.000
10.	PPI indeks proizvođačkih cijena (G/G)	MAR	3,8%	4,2%	2,8%
11.	Zalihe u veleprodaji (M/M) F	FEB	0,5%	0,6%	0,5%

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio rast sa nivoa od 1,1759 na nivo od 1,1899.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Velika Britanija će pokrenuti šemu kreditiranja kako bi pomogla kompanijama pristup finansiranju nakon ponovnog otvaranja ekonomije iz strogog lockdowna, nudeći im maksimalne kredite od 10 miliona GBP. Ministar finansija Sunak je izjavio da će krediti biti u rasponu od 25.001 do 10 miliona GBP, koji će zamijeniti postojeće programe COVID19, i da će biti prioritet ove šeme grantova kako bi pomogli kompanijama da ponovo pokrenu trgovinu. Tim projektom će upravljati British Business Bank, a krediti će biti dostupni preko komercijalnih banaka, dok će vlada pružiti garanciju od 80%, sa rokom trajanja do kraja ove godine i ograničenjem kamata do 14,99%.

Prema istraživanju koje je provedeno od strane Delloite, biznismeni u Velikoj Britaniji su tokom I kvartala tekuće godine bili najoptimističniji od kada se ovo istraživanje provodi, a pod uticajem uspostavljenog plana države o izlasku iz restrikcija uvedenih zbog pandemije, dok je rizik Brexita umanjen. Jačanje poslovnog povjerenja je pojačalo očekivanja za zapošljavanja kao i poslovna ulaganja koja su se našla na najvišem nivou u posljednjih skoro šest godina. S druge strane, Trgovinska komora Velike Britanije je istakla da je u grupi koja broji više od 2.900 izvoznika 41% imalo niži prihod po osnovu inostranih prodaja u I kvartalu tekuće godine, što je veći procenat u odnosu na 38% koliko je zabilježeno u IV kvartalu 2020. godine.

Financial Times je objavio vijest da Velika Britanija i EU napreduju u pregovorima vezano za pitanje na koji način da primjene post Brexit trgovinska pravila u Sjevernoj Irskoj.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Registracije novih automobila (G/G)	MAR	-	11,5%	-35,5%
2.	PMI indeks uslužnog sektora F	MAR	56,8	56,3	49,5
3.	Kompozitni PMI indeks F	MAR	56,6	56,4	49,6
4.	RICS indeks cijena kuća	MAR	55%	59%	54%
5.	PMI indeks građevinskog sektora	MAR	55,0	61,7	53,3

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast sa nivoa od 0,85050 na nivo od 0,86831, dok je kurs GBPUSD smanjen sa nivoa od 1,3832 na nivo od 1,3707.

JAPAN

Tokom protekle sedmice, član MPC BoJ Noguchi je izjavio da je prioritet BoJ stvaranje radnih mjesta i podsticanje inflacije, a ne zaštita finansijskih institucija od posljedica smanjenih monetarnih olakšica. On je dodao da bi BoJ trebala da pripremi moguće opcije finansiranja u slučaju da treba da pojača podsticaje, ukoliko bude neophodno radi postizanja stabilnosti cijena i odgovarajućeg nivoa radnih mjesta.

Analitičari predviđaju pad ekonomije Japana u I kvartalu kao posljedicu uvedenog vanrednog stanja u Tokiju i u drugim regijama zbog ponovnog rasta oboljelih od COVID19, čime se vrši pritisak na preduzeća, posebno uslužni sektor poput restorana i hotela.

Zvaničnik BoJ je izjavio da grupa od sedam najvećih svjetskih centralnih banaka ima mogućnost da uspostavi zajedničke platforme i pravila za vlastite digitalne valute kako bi se postavili temelji za efikasnija prekogranična plaćanja. Rukovodilac odjela BoJ koji nadgleda razvoj digitalnih valuta (CBDC) Kazushige Kamiyama je izjavio da se uloga digitalne valute centralne banke razlikuje u naprednim ekonomijama sa snažnim bankarskim sistemom i u zemljama u razvoju koje mogu da koriste CBDS kako bi nadoknadile nedostatke u svojoj finansijskoj infrastrukturi. Kamiyama je dodao da je zato bolje da se donesu zajednička pravila među zemljama sa sličnim ekonomskim strukturama, pa je i poželjno da BoJ razgovara o zajedničkim pravilima sa preostalih šest centralnih banaka. Ministar ekonomije Nishimura je izjavio da vlada planira da primjeni strože mjere protiv širenja pandemije COVID19 u gradovima Tokio, Kyoto i Okinawa od 12. aprila do 11. maja, nakon što je guvernerka Tokija Koike izjavila da će od Vlade tražiti da pooštri ograničenja u Tokiju, te je pozvala stanovnike da ne napuštaju grad.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI indeks uslužnog sektora F	MAR	46,5	48,3	46,3
2.	PMI kompozitni indeks F	MAR	48,3	49,9	48,2
3.	Zarade zaposlenih (G/G)	FEB	-0,6%	-0,2%	-1,3%
4.	Potrošnja domaćinstava (G/G)	FEB	-5,0%	-6,6%	-6,1%
5.	Vodeći indeks P	FEB	99,7	99,7	98,5
6.	Koincidirajući indeks P	FEB	89,0	89,0	90,3
7.	Tekući račun (u mlrd JPY)	FEB	2.000	2.916,9	644,4
8.	Trgovinski bilans (u mlrd JPY)	FEB	471,8	524,2	-130,1
9.	Bankroti (G/G)	MAR	-	-14,32%	-31,49%
10.	Povjerenje potrošača	MAR	35,5	36,1	33,9

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio blagi rast sa nivoa od 130,17 na nivo od 130,51. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio pad sa nivoa 110,69 na nivo od 109,67.

NAFTA I ZLATO

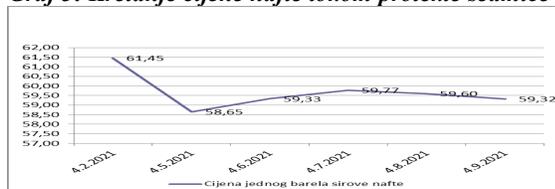
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 61,45 USD (52,26 EUR).

Početkom sedmice cijena nafte je zabilježila pad nakon nedavne odluke OPEC+ o spremnosti da povećava obim proizvodnje. Takođe, postoji zabrinutost investitora oko toga na koji način će restriktivne mjere u Indiji uticati na oporavak potražnje za ovim energentom. Isto tako, povećan broj zaraženih virusom COVID19 i dalje limitira tražnju, uprkos odluci OPEC+ da počne sa povećanjem proizvodnje u maju. Blagi rast cijene nafte zabilježen je u utorak, pod uticajem snažnih ekonomskih indikatora objavljenih za SAD i Kinu. Pojedini analitičari smatraju da bi cijena nafte mogla biti limitirana odlukom OPEC+ o povećanju obima ponude za više od 2 miliona barela dnevno. Očekivanja OPEC+ o oštrm rastu tražnje u II kvartalu su možda suviše optimistična, smatraju pojedini analitičari. Kao ograničavajući faktori u rastu cijene navode se lockdown u Evropi, slabljenje kreditnog impulsa u Kini te jačanje dolara, što može ugroziti bilo koji značajan rast preko 60 dolara po barelu.

Tokom trgovanja u srijedu cijena nafte je zabilježila veoma blagi rast, uprkos poboljšanim očekivanjima ekonomskog rasta. Blaži rast cijene nafte rezultat je obnovljenih pregovora o nuklearnom sporazumu sa Iranom kojima se otvaraju mogućnosti ublažavanja sankcija na izvoz nafte iz ove zemlje. U četvrtak je cijena nafte smanjena nakon što su objavljeni podaci da su zalihe nafte u SAD značajno povećane, zbog pojačanog rada rafinerija, dok je tražnja prigušena u poređenju sa nivoima koji su zabilježeni prije pandemije.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 59,32 USD (49,85 EUR). Posmatrano na sedmičnom nivou cijena nafte je smanjena za 3,47%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.728,87 USD (1.470,25 EUR).

Početkom sedmice cijena zlata blago je smanjena, pod uticajem procjena investitora o podacima sa tržišta rada u SAD koji su bili bolji od očekivanja, ali i implikacija oko plana potrošnje predsjednika Bidena. Sredinom sedmice cijena zlata je imala blagu tendenciju pada, jer su investitori očekivali objavljivanje zapisnika sa posljednjeg sastanka FOMC-a. Informacije objavljene u zapisniku nisu ublažile očekivanja da će monetarna politika u SAD ostati ultraekspanzivna, sve dok ne postoje značajni dokazi koji će uvjeriti kreatore politike da su dostignuti agresivni ciljevi zaposlenosti i inflacije. Takođe, u zapisniku je istaknuto da će se sve buduće odluke o monetarnoj politici vezano za ublažavanje monetarnih mjera biti zasnovane na aktuelnom, a ne na prognoziranom ekonomskom progresu. Pojedini analitičari tumače da je kroz zapisnik FOMC-a naglašeno da se ekonomija i dalje nalazi daleko od dugoročnog cilja, te da će trebati neko vrijeme prije nego se uslovi značajno poboljšaju, što bi značilo povlačenje sadašnje monetarne politike. Ovakvo prepoznat pesimističan ton Feda uticao je na rast cijene zlata. Pored toga, u četvrtak je došlo do deprecijacije dolara, dok su podaci sa tržišta obveznica bili mješoviti, što je dalo dodatnu podršku rastu cijene zlata.

Cijena zlata je tokom trgovanja u petak bila prilično volatilna te se kretala u intervalu između 1.750 i 1.731 dolara po unci. U petak je ponovo došlo do aprecijacije dolara te je cijena zlata smanjena.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.743,88 USD (1.465,57 EUR). Na sedmičnom nivou cijena zlata je zabilježila rast za 0,87%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

